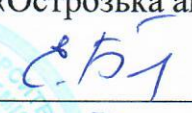

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

 Едуард БАЛАШОВ

« 27 » Березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
З ПОЛІТОЛОГІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра**

(замість предметного тесту з політології та міжнародних відносин єдиного фахового вступного випробування у передбачених Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в НаУОА у 2025 році випадках)

Острог-2025

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри міжнародних відносин (Протокол № 9 від 12 березня 2025 року).

Завідувач кафедри
міжнародних відносин

Тетяна СИДОРУК

Програма обговорена та узгоджена на засіданні кафедри національної безпеки та політології (Протокол № 8 від 18 березня 2025 року).

Завідувач кафедри
Національної безпеки та політології

Микола РОМАНОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 27 березня 2025 року).

Відповідальний секретар
Приймальної комісії НаУОА

Марія МАТВІЙЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит із політології та міжнародних відносин є формою вступного тестування, яка передбачає оцінювання знань та навичок вступника з політології та міжнародних відносин замість ЄФВВ (предметного тесту з політології та міжнародних відносин) у випадках, передбачених Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2025 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360, і Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Національному університеті «Острозька академія» у 2025 році, затвердженими на засіданні Вченої ради НаУОА 27 березня 2025 року (далі – Правила прийому).

Програма фахового іспиту з політології та міжнародних відносин укладена на основі Програми предметного тесту з політології та міжнародних відносин єдиного фахового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2022 року № 155 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/vstup-2022/Prohramy-YEFVV/Zatverdzeni.prohramy.YEFVV/11.02/Pro.zatv.Prohr.predm.testu.politol.mizhn.vidn-nakaz-155-11.02.2022.pdf>).

Метою фахового іспиту з політології та міжнародних відносин є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки вступників із політології та міжнародних відносин.

Вступники мають продемонструвати володіння *компетентностями*:

1) *загальними*:

✓ здатність до сприйняття новітньої фахової інформації з наукових джерел, її узагальнення й аргументованого викладу у зв'язній формі;

✓ здатність до усвідомлення концептуальних і методологічних знань із політичної теорії, теорії міжнародних відносин, світової політики та геополітики;

✓ здатність до розуміння загальносвітового й національного контекстів розвитку політичних інститутів і процесів;

✓ здатність до розуміння методології політичних і міжнародно-політичних досліджень;

2) *спеціальними (фаховими, предметними)*:

✓ здатність до інтеграції наукових знань, розуміння концепцій і методологічних підходів у політичній науці та міжнародних відносинах;

✓ здатність до проведення наукового аналізу, переоцінки вже наявних знань і професійних практик у сфері соціальних наук і міжнародних відносин, їхньої систематизації й порівняння;

✓ здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

✓ здатність використовувати для дослідження політичних процесів і міжнародних відносин теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень;

✓ здатність виявляти вплив політичних процесів на економічне, соціальне, духовне життя суспільства;

✓ здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Організація фахового іспиту з політології та міжнародних відносин і його проведення здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету

«Острозька академія» <https://vstup.oa.edu.ua/prijmalna-komisiya/polozhennya-prijmalnoi-komisi> та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» (Додаток 17 до [Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Острозька академія» в 2025 році](#)).

Фаховий іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle (<https://moodle.oa.edu.ua/>) відповідно до затвердженого розкладу та складається із 120 тестових питань із таких розділів: «Історія політичних вчень», «Загальна теорія політики», «Політичні інститути та процеси», «Теорія міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Світовий порядок та геополітика».

Відведений час тестування – 160 хвилин.

ІІІ. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ ТА ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Під час фахового іспиту вступники мають продемонструвати належний рівень підготовки за 6 змістовими розділами Програми:

Розділ 1. Історія політичних вчень

№	Тема та її зміст
1	Політичні вчення за доби Давнього Світу
1.1	Політичні вчення в період Стародавнього Сходу
1.1.1	Політичні вчення в Давньому Китаї (Лао-цзи, Конфуцій, Шан Ян, Мо-цзи)
1.1.2	Політичні вчення в Давній Індії («Закони Ману», «Артхашастра»)
1.2	Політичні вчення в добу Античності
1.2.1	Політичні вчення в Давній Греції (Платон, Аристотель)
1.2.2	Політичні вчення в Давньому Римі (Цицерон, Марк Аврелій)
2	Політична думка за доби Відродження та Нового часу
2.1	Політичні вчення в період європейського Ренесансу (Т. Мор, Т. Кампанелла, Н. Макіавеллі, Ж. Боден)
2.2	Політичні вчення в Англії XVII–XIX століття (Т. Гоббс, Дж. Локк, І. Бентам)
2.3	Політичні вчення у Франції XVIII – XIX століття (Ш.-Л. Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо, А. де Токвіль)
2.4	Політичні вчення в Німеччині XVIII–XIX століття (І. Кант, Г. Гегель)
3	Політична думка в Україні
3.1	Політична думка за доби Київської Русі («Руська правда» Ярослава Мудрого, політичний зміст «Повчання» Володимира Мономаха)
3.2	Політична думка України в литовсько-польську та польсько-козацьку добу (С. Оріховський-Роксолан, І. Вишенський, «Конституція» П. Орлика)
3.3	Політична думка України в XIX та першій половині XX століття
3.3.1	Політична думка діячів Кирило-Мефодіївського товариства (М. Костомаров, Т. Шевченко)
3.3.2	Політичні ідеї І. Франка
3.3.3	Політичні ідеї М. Драгоманова
3.3.4	Політичні ідеї М. Грушевського
3.3.5	Політичні ідеї В. Винниченка

Розділ 2. Загальна теорія політики

№	Тема та її зміст
1	Поняття, види та функції політики
1.1	Поняття політики
1.1.1	Теоретичні витоки поняття «політика» (Платон, Аристотель, М. Вебер)
1.1.2	Політика як policy, politics та polity

1.2	<i>Види політики, суб'єкти та функції політики</i>
1.2.1	Директивне, функціональне, комунікативне розуміння видів політики
1.2.2	Соціальні, інституціональні та функціональні суб'єкти політики
1.2.3	Функції політики: управління, інтеграції, визначення цілей, соціалізації
2	<i>Політична влада як суспільне явище</i>
2.1	<i>Поняття, види і концепції політичної влади</i>
2.1.1	Поняття і види влади
2.1.2.	Концепції політичної влади (реляціоністська, телеологічна, системна, біхевіоралістська)
2.1.3	Підходи до пояснення природи влади (біологічний, антропологічний, політологічний)
2.2	<i>Ознаки політичної влади</i> (нормативність, публічність, моноцентризм, засоби стримування та противаг, легальність, легітимність <i>(традиційна; раціонально-легальна, харизматична)</i>)
2.3	<i>Функції політичної влади</i> (інтегративна, регулятивна, мотиваційна, консолідуюча, стабілізаційна)
2.4	<i>Ресурси політичної влади</i>
2.4.1	Поняття ресурсів політичної влади (утилітарні, примусові, нормативні)
2.4.2	Механізми реалізації політичної влади (панування, керівництво, управління, контроль)
3	<i>Політична система суспільства</i>
3.1	<i>Поняття політичної системи</i>
3.2	<i>Структура політичної системи</i> (інституціональна, нормативна (регулятивна), функціональна, комунікаційна, духовно-ідеологічна підсистеми)
3.3	<i>Функції політичної системи</i> (політичного цілепокладання, владно-політичної інтеграції суспільства, регулятивна)
3.4	<i>Концепції політичної системи</i> (Д. Істон, Г. Алмонд)
3.5	<i>Типології політичних систем Г. Алмонда</i> (англо-американська політична система, континентально-європейська політична система)
3.6	<i>Політична система сучасної України</i>
4	<i>Політичні ідеології</i>
4.1	<i>Політична ідеологія лібералізму</i>
4.1.1	Класичний лібералізм (Дж. Локк, Б. Констан, Дж. С. Міль)
4.1.2	Неолібералізм (Ф. А. фон Гайєк, Л. фон Мізес)
4.2	<i>Політична ідеологія консерватизму</i>
4.2.1	Класичний політичний консерватизм (Ж. де Местр, Е. Берк)
4.2.2	Український політичний консерватизм В. Липинського
4.2.3	Неоконсерватизм (Д. Белл, І. Крістолл)
4.3	<i>Політична ідеологія комунізму (К. Маркс, Ф. Енгельс, В. Ленін)</i>
4.4	<i>Політична ідеологія соціал-демократії (К. Каутський, Е. Бернштейн)</i>
4.5	<i>Політична ідеологія націоналізму</i>
4.5.1	Теоретичні засади націоналізму (Е. Геллнер, Е. Сміт)
4.5.2	Український націоналізм М. Міхновського
4.5.3	Інтегральний український націоналізм Д. Донцова
5	<i>Політичні еліти та політичне лідерство</i>
5.1	<i>Політичні еліти</i>
5.1.1	Поняття та функції політичних еліт
5.1.2	Концепції та типології політичних еліт (В. Парето, Г. Моска, Р. Міхельс)
5.2	<i>Політичне лідерство</i>

5.2.1	Поняття політичного лідерства
5.2.2	Концепції політичного лідерства (ситуативна, конституентів (послідовників), психологічна)
5.2.3	Функції політичного лідерства (інтегративна, комунікативна, програмна, управлінська, мобілізаційна, легітимації)
5.2.4	Типологія політичних лідерів М. Германн (лідер-прапорносець, лідер-служитель, лідер-торгівець, лідер-пожежний)

Розділ 3. Політичні інститути та процеси

№	Тема та її зміст
1	Держава як політичний інститут
1.1	<i>Держава: поняття та ознаки</i>
1.1.1	Поняття держави
1.1.2	Основні концепції походження держави (патріархальна, договірна, насильницька, психологічна)
1.1.3	Ознаки держави (суверенітет, територія, населення, публічна влада, легальний примус)
1.2	<i>Державний устрій</i>
1.2.1	Поняття державного устрою та його форми (унітарна, федеративна, конфедеративна)
1.2.2	Форма державного устрою сучасної України
1.3	<i>Форми державного правління</i>
1.3.1	Поняття форми державного правління
1.3.2	Монархія як форма державного правління (абсолютна монархія, конституційна (парламентська) монархія)
1.3.3	Республіка як форма державного правління. Типи республік (президентська, парламентська, змішана (парламентсько-президентська, президентсько-парламентська республіки).
1.3.4	Форма державного правління в сучасній Україні
2	Політичні режими та їх типи
2.1	<i>Поняття політичного режиму</i>
2.2	<i>Демократичний політичний режим</i>
2.2.1	Поняття та ознаки демократії як політичного режиму (пріоритетність політичних прав і свобод людини, поділ державної влади, виборність влади, політичний плюралізм)
2.2.2	Форми демократії (представницька, пряма, демократія участі)
2.2.3	Формування демократичного політичного режиму в сучасній Україні
2.3	<i>Авторитарний політичний режим (поняття, ознаки)</i>
2.4	<i>Тоталітарний політичний режим</i>
2.4.1	Поняття та ознаки тоталітарного політичного режиму (культ особи тоталітарного лідера, монопольна ідеологія, контроль за всіма сферами суспільного життя, диктатура однієї партії)
2.4.2	Класичні форми тоталітарних політичних режимів (фашистський, комуністичний, нацистський)
3	Політичні партії та партійні системи
3.1	<i>Поняття, функції й типології політичних партій</i>
3.1.1	Поняття політичних партій (організаційна структура, програма діяльності, правовий режим функціонування, членство в партії)
3.1.2	Функції політичних партій (ідеологічна, пропагандистська, функція політичного представництва соціальних інтересів, функція досягнення та здійснення влади, функція розробки політичного курсу влади, функція політичного рекрутування)

3.1.3	Типології політичних партій (ліві – центристські – праві політичні партії; типологія за М. Дюверже (кадрові та масові політичні партії); правлячі та опозиційні політичні партії)
3.2	<i>Партійні системи</i>
3.2.1	Поняття партійних систем
3.2.2	Типи партійних систем (однопартійна, двопартійна, багатопартійна)
3.2.3	Типологія партійних систем за Дж. Сарторі
3.2.4	Типологія партійних систем за М. Дюверже
3.2.5	Партійна система сучасної України
4	<i>Вибори та виборчі системи</i>
4.1	<i>Поняття виборів</i>
4.2	<i>Демократичні принципи виборів</i> (вільне волевиявлення, загальність, рівність, таємне голосування)
4.3	<i>Поняття та різновиди виборчих систем</i> (мажоритарна, пропорційна, змішана)
4.4	<i>Виборча система сучасної України</i>
4.4.1	Вибори Президента України
4.4.2	Вибори до Верховної Ради України
4.4.3	Суб'єкти виборчого процесу в Україні
5	<i>Громадянське суспільство</i>
5.1	<i>Поняття та принципи функціонування громадянського суспільства</i> (самоорганізація як базова ознака громадянського суспільства; Помаранчева революція та Революція Гідності як прояви зрілості громадянського суспільства в Україні)
5.2	<i>Громадські організації і рухи в структурі громадянського суспільства</i> (поняття громадських організацій і рухів; громадські організації і рухи в сучасній Україні)
5.3	<i>Волонтерський рух в Україні</i>

Розділ 4. Теорія міжнародних відносин

№	Тема та її зміст
1	<i>Теоретичні основи міжнародних відносин</i>
1.1	<i>Об'єкт, предмет, функції теорії міжнародних відносин</i>
1.1.1	Основні підходи до визначення поняття «теорії міжнародних відносин»
1.1.2	Об'єкт і предмет теорії міжнародних відносин
1.1.3	Структура та функції теорії міжнародних відносин
1.1.4	Співвідношення понять «міжнародні відносини», «міжнародна політика», «світова політика»
1.1.5	Ознаки та принципи міжнародних відносин
1.1.6	Типи та рівні міжнародних відносин
1.2	<i>Суб'єкти міжнародних відносин</i>
1.2.1	Основні підходи до поняття та типології суб'єктів міжнародних відносин
1.2.2	Держава як суб'єкт міжнародних відносин
1.2.3	Міжнародні урядові організації як суб'єкт міжнародних відносин
1.2.4	Міжнародні неурядові організації як суб'єкт міжнародних відносин
1.2.5	Транснаціональні корпорації як суб'єкт міжнародних відносин
1.2.6	Індивіди як суб'єкт міжнародних відносин
2	<i>Системи міжнародних відносин</i>
2.1	<i>Поняття, ознаки, структура міжнародної системи</i>
2.2	<i>Основні підходи до типології міжнародних систем</i>
2.2.1	Типи міжнародних систем за М.Капланом, Е.Луардом, Е.Чемпелем
2.2.2	Мультиполярні, біполярні, уніполярні міжнародні системи

2.3	<i>Історичні типи міжнародних систем</i>
2.3.1	Вестфальська система
2.3.2	Віденська система
2.3.3	Версальсько-Вашингтонська система
2.3.4	Ялтинсько-Потсдамська система
3	Основні теорії міжнародних відносин
3.1	<i>Політичний ідеалізм у теорії міжнародних відносин</i>
3.1.1	Політичний ідеалізм В.Вільсона
3.1.2	Політичний ідеалізм У.Ліппмана
3.2	<i>Політичний реалізм</i>
3.2.1	Поміркований напрям (Г.Моргентау, Дж.Кеннан)
3.2.2	Центристський напрям (У.Ростоу)
3.2.3	Ультраконсервативний напрям (Р.Страус-Хюпе)
3.3	<i>Лібералізм в теорії міжнародних відносин</i>
3.3.1	Лібералізм Дж. Ная - молодшого
3.3.2	Лібералізм Р. Кохейна
3.4	<i>Модернізм в теорії міжнародних відносин</i>
3.4.1	Теорії міжнародних систем
3.4.2	Теорії конфлікту
3.4.3	Теорії міжнародної інтеграції
3.4.4	Теорії прийняття рішень (Л.Річардсон)
3.4.5	Критика модернізму в теорії міжнародних відносин (Х.Булл)
3.5	<i>Неокласичні теорії міжнародних відносин</i>
3.5.1	Неореалізм (К.Уолтц)
3.5.3	Неомарксизм (І.Валлерстайн)

Розділ 5. Зовнішня політика України

№	Тема та її зміст
1	Зовнішня політика держави
1.1	<i>Поняття «зовнішня політика держави»</i>
1.1.1	Основні принципи зовнішньої політики держави
1.1.2	Суб'єкти зовнішньої політики
1.1.3	Цілі зовнішньої політики держави
1.2	<i>Основні складові зовнішньої політики держави</i>
1.2.1	Функції зовнішньої політики держави
1.2.2	Чинники, які визначають стан держави на світовій арені
1.2.3	Інструменти зовнішньої політики держави
1.2.4	Основні підходи до типології зовнішньої політики держави
1.2.5	Сутність, функції та форми дипломатії
1.3	<i>Національні інтереси держави на міжнародній арені</i>
1.3.1	Зміст поняття «національний інтерес»
1.3.2	Структура національного інтересу держави
1.3.3	Види національного інтересу держави
1.4	<i>«Сила» у міжнародних відносинах</i>
1.4.1	Поняття «сили» у міжнародних відносинах
1.4.2	Фактори «сили» держави на міжнародній арені
1.4.3	«Баланс сил» та його роль у міжнародних відносинах
1.4.4	«Жорстка сила», «м'яка сила» та «розумна сила»
1.5	<i>Міжнародні конфлікти</i>
1.5.1	Поняття та ознаки міжнародних конфліктів

1.5.2	Типи міжнародних конфліктів
1.5.3	Причини виникнення міжнародних конфліктів
1.5.4	Функції міжнародних конфліктів
1.5.5	Етапи розвитку міжнародних конфліктів
1.5.6	Механізми врегулювання міжнародних конфліктів
1.5.7	Поняття та ознаки гібридної війни
2	Україна в системі міжнародних відносин
2.1	Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин
2.1.1	Основні етапи становлення та розвитку зовнішньої політики України
2.1.2	Правові підстави міжнародної правосуб'єктності України після проголошення державної незалежності в 1991 році
2.1.3	Міжнародне визнання України
2.2	Національні інтереси України та їх реалізації через зовнішню політику
2.2.1	Поняття та особливості національних інтересів України
2.2.2	Цілі та принципи зовнішньої політики України
2.2.3	Зовнішньополітичний потенціал України (фактори сили)
2.3	Інституційно-нормативні засади зовнішньої політики України
2.3.1	Нормативно-правове регулювання зовнішньої політики України
2.3.2	Центральні органи зовнішніх відносин України
2.3.3	Закордонні органи зовнішніх відносин України
2.4	Участь України в міжнародних організаціях
2.4.1	Україна в Організації Об'єднаних Націй
2.4.2	Україна в спеціалізованих міжнародних організаціях (СОТ, МВФ, ЮНЕСКО)
2.4.3	Україна в регіональних міжнародних організаціях (ОБСЄ, ГУАМ, ОЧЕС, Рада Європи)
3	Європейський та євроатлантичний вектори зовнішньої політики України
3.1	Співпраця України та ЄС
3.1.1	Етапи становлення ЄС
3.1.2	Нормативно-правові засади ЄС
3.1.3	Інститути Європейського Союзу
3.1.4	Основні етапи відносин Україна - ЄС
3.1.5	Нормативно-правові засади співробітництва між Україною та ЄС (УПС, Угода про асоціацію)
3.1.6	Ініціатива ЄС «Східне партнерство» та участь у ній України
3.2	Співпраця України з НАТО
3.2.1	НАТО як організація з колективної безпеки держав Заходу
3.2.2	Нормативно-правові засади співпраці України та НАТО
3.2.3	Основні форми співпраці України та НАТО
3.2.4	Основні сфери співпраці України та НАТО
4	Двосторонні відносини України з моменту відновлення державної незалежності (1991 р.)
4.1	Сучасний стан українсько-американських відносин
4.1.1	Нормативно-правове регулювання відносин України зі США
4.1.2	Пріоритетні напрями співпраці між Україною та США
4.1.3	Особливості співпраці України та США в умовах російсько-української війни
4.2	Двосторонні відносини України з державами-сусідами
4.2.1	Відносини України та Польщі
4.2.2	Відносини України та Угорщини
4.2.3	Відносини України та Словаччини
4.2.4	Відносини України та Румунії
4.2.5	Відносини України та Молдови

4.2.6	Відносини України та Білорусі
4.3	<i>Сучасний стан українсько-російських відносин</i>
4.3.1	Основна договірна база українсько-російських відносин
4.3.2	Окупація Криму та агресія РФ проти України

Розділ 6. Світовий порядок та геополітика

№	Тема та її зміст
1	Геополітика та геостратегія
1.1	<i>Теоретичні основи геополітики</i>
1.1.1	Основні поняття та підходи до визначення понять «географічний чинник» та «геополітика»
1.1.2	Структура, функції та особливості геополітики
1.1.3	Геостратегічні та геополітичні регіони, геополітичні вісі, геополітичні поля та опорні точки
1.1.4	Основні закони геополітики
1.2	<i>Парадигми геополітики</i>
1.2.1	Дуалістична парадигма геополітики
1.2.2	Геоетнономічна парадигма геополітики
1.2.3	Цивілізаційна парадигма геополітики
1.2.4	Циклічна парадигма геополітики
1.3	<i>Теоретичні школи геополітики</i>
1.3.1	Німецька школа геополітики (Ф.Ратцель, Р.Челлен, К.Хаусхофер К.Шмітт)
1.3.2	Англо-американська школа геополітики (Г.Маккіндер, А. Мехен, Н.Спайкмен, З.Бжезинський, Ф.Фукуяма, С.Гантінгтон)
1.3.3	Українська школа геополітики (С.Рудницький, Ю.Липа)
1.4	<i>Геостратегія</i>
1.4.1	Поняття, типологія та ознаки геостратегії
1.4.2	Структурні елементи геостратегії держави
1.4.3	Геостратегічні цілі та пріоритети держави
2	Міжнародний порядок
2.1	<i>Поняття та основні категорії міжнародного порядку</i>
2.1.1	Міжнародний порядок
2.1.2	Світовий порядок
2.1.3	Глобальний порядок
2.2	<i>Моделі та типології міжнародного порядку</i>
2.2.1	Різновиди міжнародного порядку
2.2.2	Моделі світового порядку за С.Хоффманом та С.Гантінгтоном
2.3	<i>Забезпечення світового порядку</i>
2.3.1	Механізми забезпечення світового порядку
2.3.2	Основні риси нового світового порядку (А. Слотер, Г.Кіссінджер)
3	Міжнародні інтеграційні процеси
3.1	<i>Міжнародна інтеграція</i>
3.1.1	Поняття та види міжнародної співпраці
3.1.2	Поняття, передумови, ознаки, типи міжнародної інтеграції
3.1.3	Основні моделі інтеграційних об'єднань
3.2	<i>Глобалізація як фактор міжнародних відносин</i>
3.2.1	Поняття та типи глобалізації
3.2.2	Класифікація глобальних проблем
3.2.3	Антиглобалістський рух

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Фаховий іспит із політології та міжнародних відносин проводиться у формі комп'ютерного тестування на платформі Moodle та складається із 120 тестових запитань.

Відповіді на завдання фахового іспиту буде оцінено відповідно до схеми нарахування балів.

НОМЕРИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ	ТИПИ ЗАВДАНЬ	СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ
1-120	Завдання з вибором <i>однієї</i> правильної відповіді з <i>чотирьох</i> запропонованих варіантів відповіді	або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Результати фахового іспиту (кількість набраних тестових балів за правильно виконані завдання) учасники тестування зможуть дізнатися відразу після завершення роботи з тестом. Результати фахового іспиту є складником конкурсного балу вступника відповідно до Правил прийому.

За таблицею переведення тестових балів, результат буде переведено в рейтингову оцінку за шкалою 100-200 балів. Для отримання результату з фахового іспиту за шкалою 100–200 балів вступнику необхідно набрати щонайменше 20 тестових балів. Ті учасники, які виконують правильно лише 19 або менше тестових завдань, уважатимуться такими, що не подолали мінімально допустимого порогу, а отже, не отримали результату за шкалою 100–200 балів.

Таблиця переведення тестових балів фахового іспиту з політології та міжнародних відносин до шкали 100 – 200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100 – 200
20	100	61	141	102	182
21	101	62	142	103	183
22	102	63	143	104	184
23	103	64	144	105	185
24	104	65	145	106	186
25	105	66	146	107	187
26	106	67	147	108	188
27	107	68	148	109	189
28	108	69	149	110	190
29	109	70	150	111	191
30	110	71	151	112	192
31	111	72	152	113	193
32	112	73	153	114	194
33	113	74	154	115	195
34	114	75	155	116	196

35	115
36	116
37	117
38	118
39	119
40	120
41	121
42	122
43	123
44	124
45	125
46	126
47	127
48	128
49	129
50	130
51	131
52	132
53	133
54	134
55	135
56	136
57	137
58	138
59	139
60	140

76	156
77	157
78	158
79	159
80	160
81	161
82	162
83	163
84	164
85	165
86	166
87	167
88	168
89	169
90	170
91	171
92	172
93	173
94	174
95	175
96	176
97	177
98	178
99	179
100	180
101	181

117	197
118	198
119	199
120	200

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Політологія

Основна

1. Геополітика: енциклопедія: / за ред. Є.М. Суліми; редкол.: Є.М. Суліма (голова), М.А. Шепелєв (заст. голови), В.В. Кривошеїн та ін. – К.: Знання України, 2013. – 920 с.
2. Енциклопедія політичної думки. – К.: Дух і Літера, 2000. – 472 с.
3. Історія зарубіжних політичних вчень: навч. пос. Кирилюк Ф.М. К.: ЦНЛ, 2008.
4. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В.Алексєєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2016. – 1000 с.
5. Кіндратець О. Формування суспільства сталого розвитку: проблеми і перспективи: Монографія. – Запоріжжя: Запорізька державна інженерна Академія, 2003. – 382 с.
6. Колодій А. На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади і соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні. Монографія. – К.: Червона калина, 2002. – 276 с.
7. Конончук С. Розвиток демократії в Україні: 2000 рік. – К.: Україна, 2001. – 316 с.
8. Конституційне право України / За ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. – К.: Ін Юре, 2002. – 544 с.
9. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид, переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
10. Лебедюк В. Типологія партійних систем: минуле та сьогодення / Лебедюк Віталій // Політичний менеджмент, 2013. – Вип. 59. – С. 97-110.
11. Лебедюк В., Мацієвський Ю. Наукове вивчення виборчого процесу в Україні / Політична наука в Україні (1991-2016) : колективна монографія / За ред. М.С. Кармазіної. – К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2016. – С. 326-352.
12. Лебедюк В.М. Політичні підходи представників теорії суспільного вибору // Історії політичної думки : підручник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.]. – Львів : “Новий Світ – 2000”, 2015. – С. 412–430.
13. Лебедюк В.М. Теорія ігор як методологія аналізу політичної взаємодії // Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів : “Новий Світ-2000”, 2016. – Т. 1. – С. 398–422.
14. Мацієвський Ю. У пастці гібридності: зигзаги трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014). – Чернівці: Книги – ХХІ, 2016.
15. Мере Жерар. Принцип суверенітету. Історія та основи новітньої влади. – Л.: Кальварія, 2003. – 212 с.
16. Основи демократії / Авт. колектив: М. Безсонова, О. Бірюков, С. Бондарчук та ін.; За заг. ред. А. Колодій. – К.: Ай Бі, 2002. – 684 с.

Додаткова

1. Арндт Х. Джерела тоталітаризму / Х. Арндт ; [пер. з англ.]. – К. : Дух і літера, 2002. – 533 с.
2. Гайєк Ф. Право, законодавство і свобода. Нове визначення ліберальних принципів справедливості і політичної економії. Т. I-III. – К.: Аквілон-Прес, 2000. – 448 с.
3. Гайєк, Ф. Конституція свободи. – Львів: Літопис, 2002. – 556 с.
4. Патнам Роберт Д. та ін. Творення демократії: Традиції громадянської активності в сучасній Італії / Р. Д. Патнам разом з Р. Мокарді та Р. Н. Нанетті. – К.: Основи, 2001. – 302 с.
5. Перепелиця Г. М. Генезис конфліктів на посткомуністичному просторі Європи. - К., 2003.
6. Політологія: Підручник / За ред. Колодій А. Ф. – К.: Еьга-Ніка, 2003.

- 7 Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. – Львів: Тріада плюс, 2004. – 297 с.
- 8 Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія: Дослідження структур, мотивів і результатів. – К.: АртЕк, 2001. – 224 с.
- 9 Себайн Дж., Торсон Т. Історія політичної думки. - К.: Основи, 1997. – 838 с.
- 10 Скрипнюк О. Курс сучасного конституційного права України: Академічне видання / О. Скрипнюк. – Х.: Право, 2009. – 468 с.
- 11 Цветков В., Горбатенко В. Демократія – Управління – Бюрократія: в контексті модернізації українського суспільства: Монографія. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 248 с.
- 12 Цветков В., Кресіна І., Коваленко А. Суспільна трансформація і державне управління в Україні: політико-правові детермінанти: Монографія. – К.: Ін Юре, 2003. – 496 с.
- 13 Шаповал В. Сучасний конституціоналізм: Монографія / В. Шаповал. – К.: Салком, Юрінком Інтер, 2005. – 506 с.

Міжнародні відносини

Основна

1. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади. – Львів : Літопис, 2012. – 168 с.
2. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська ; Нац. ін-т стратег. дослідж. - Київ : НІСД, 2015. – 210 с.
3. Зовнішня політика України: Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 348 с.
4. Капітоненко М. Теорія міжнародних відносин. – Чернівці, 2019. – 272 с.
5. Кіссінджер Г. Світовий порядок. – К., 2017. – 512 с.
6. Мальський М., Мацях М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. – 461 с.
7. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. – К. : Основи, 2019. – 376 с.
8. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. – Дипломатична академія України при МЗС України, 2013.

Додаткова

1. Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. – 2006. – 204 с.
2. Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини» : навч. посіб. / Л. О. Дорош, Ю. А. Тишкун, Я. Б. Турчин. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2013. – 176 с.
3. Горбулін В. Як перемогти Росію у війні майбутнього. К.: 2021. – 248 с.
4. Закарія Ф. 10 уроків для світу після пандемії. К.: Наш формат, 2021. – 264 с.
5. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Харків, 2020. – 256 с.
6. Корсунський С. Як будувати відносини з країнами Азії: К.:Віват, 2021. – 288 с.
7. Макфол М. Від Холодної війни до Гарячого миру. К. 2021. – 496 с.

Корисні ресурси

1. Закон України «Про освіту». URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayinypro-osvitu>
2. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
3. EdEra : студія онлайн-освіти. URL: <https://www.ed-era.com/> .
4. Інститут модернізації змісту освіти : сайт. URL: <https://imzo.gov.ua/natsionalna-osvitnya-elektronna-platforma/>
5. Coursera : global online learning platform.

URL: <https://www.coursera.org> .

6. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua/> .

VI. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен вступник під час складання фахового іспиту повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших вступників, запобігати таким діям із боку інших осіб;
- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з іншими вступниками, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон та/або інші гаджети під час складання фахового іспиту;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.